

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 217.313 van 19 januari 2012
in de zaak A. 191.455/VII-38.152.**

In zake : 1. Patrick VERGAUWEN
 2. de BVBA P. VERGAUWEN-CARDOEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Chris Van Der Schueren en Koenraad Ballet
 kantoor houdend te 2000 Antwerpen
 Lange Nieuwstraat 47
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID
VAN DE VOEDSELKETEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Rik Depla
kantoor houdend te 8310 Brugge-Sint-Kruis
Karel van Manderstraat 123
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 13 februari 2009, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (hierna : FAVV) van 17 december 2008 waarbij een H-statuuut wordt opgelegd, voor een periode van 52 weken, met ingang van 18 december 2008.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 193.561 van 26 mei 2009 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoekende partijen hebben een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Werner Weymeersch heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 22 december 2011.

Staatsraad Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Koenraad Ballet, die verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Nick Verstraete, die loco advocaat Rik Depla verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Werner Weymeersch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De eerste verzoeker is zaakvoerder van de tweede verzoekende partij, die als activiteit een veehandel in runderen heeft.
4. Op 28 april 2008 worden op het bedrijf van de verzoekende partijen een aantal dierlijke en materiële monsters genomen. Er wordt onder meer een plastic spuit Europlex 10ml, met naald 20delvo bemonsterd.
5. Het laboratoriumresultaat dat wordt uitgevoerd op de dierlijke monsters is negatief. Een aantal andere, materiële, monsters wordt eveneens negatief bevonden.
6. Het analyseresultaat van de spuit is echter niet conform op onder meer dexamethasone.
7. Er wordt een verhoor afgenomen in het kader van de enquête zoals voorzien in artikel 4 van het koninklijk besluit van 8 september 1997 betreffende maatregelen inzake de verhandeling van landbouwdieren, ten aanzien van bepaalde stoffen of residu's daarvan met farmacologische werking (hierna: koninklijk besluit van 8 september 1997). De eerste verzoekende partij heeft geen verklaring voor het positieve resultaat. Er wordt een tegenanalyse gevraagd, die eveneens positief blijkt.
8. Op 23 juli 2008 wordt bovendien overgegaan tot inbeslagname van een witte pvc-afvoerbuys en van de vloeistof die zij bevatte. Het resultaat is eveneens niet conform op dexamethasone. Het gevraagde tegenonderzoek is eveneens positief.
9. De thans bestreden beslissing wordt op 17 december 2008 genomen. Het H-statuuut wordt aan het bedrijf van de verzoekende partijen opgelegd voor een periode van 52 weken met ingang van 18 december 2008.

IV. De bevoegdheid van de Raad van State

Standpunt van de verwerende partij

10. In de memorie van antwoord werpt de verwerende partij op dat zij te dezen enkel over een gebonden bevoegdheid beschikt. Zij verwijst daarbij naar artikel 4, § 1, van het koninklijk besluit van 8 september 1997 .

Volgens die bepaling gaat de Dienst over tot een enquête in het beslag van herkomst om de oorzaak van de aanwezigheid van de niet-toegestane stof of stoffen of residu's als gevolg van een illegale behandeling te bepalen en tot de merking van alle landbouwdieren van dezelfde soort van het beslag of van de identificatiedocumenten van deze dieren, "wanneer de aanwezigheid van een niet-toegestane stof of stoffen of residu's als gevolg van een illegale behandeling wordt aangetoond door de bevoegde diensten door een analyse van monsters die bij een controle op de bedrijven of in het slachthuis of bij een controle van vlees genomen werden".

Volgens de verwerende partij moet zij, wanneer is vastgesteld dat aan de voorwaarden van voormeld artikel 4, § 1, is voldaan, het H-statuuut opleggen en beschikt zij daarbij enkel over een gebonden bevoegdheid, zodat de Raad van State deze beslissing niet op haar wettigheid zou kunnen beoordelen.

11. In de laatste memorie voegt de verwerende partij nog toe dat het koninklijk besluit van 8 september 1997 niet bepaalt dat enkel "dierlijke monsters" een illegale behandeling kunnen aantonen.

Beoordeling

12. Artikel 2 van het koninklijk besluit van 8 september 1997 stelt als principe dat het verboden is landbouwdieren te verhandelen wanneer die dieren wellicht residu's bevatten als gevolg van een illegale behandeling. Het geven van "een officieel merk- of identificatieteken" respectievelijk het H-statuuut, als sanctie na deze vaststellingen, gebeurt in geval van aanwezigheid van niet-toegestane stoffen of producten na illegale behandeling.

Uit het loutere feit dat een niet-toegestane stof werd aangetroffen in dierlijke monsters volgt niet dat de verwerende partij niets anders kan doen dan de sanctie op te leggen. Zij moest immers ook nagaan of de aanwezigheid van de niet-toegestane stoffen het gevolg is van een illegale behandeling.

Wanneer een administratieve overheid een rechtsonderhorige een administratieve sanctie oplegt met toepassing van een in een wet, decreet of ordonnantie gestelde sanctieregeling, en de wetgever de bevoegdheid om daarvan kennis te nemen niet heeft opgedragen aan een justitiële rechter, is de Raad van State in de regel bevoegd om die administratieve sanctie te toetsen met toepassing van de algemene bevoegdheid die hij heeft om te oordelen of een maatregel van de overheid al dan niet met machtsoverschrijding is genomen.

V. Ontvankelijkheid

Standpunt van de verwerende partij

13. In de memorie van antwoord stelt de verwerende partij zich vragen bij het belang in hoofde van de tweede verzoekende partij, nu de bestreden beslissing aan de eerste verzoekende partij werd betekend en deze ook in diverse verhoren steeds heeft gesteld de eigenaar van de runderen te zijn. Volgens de verwerende partij heeft de tweede verzoekende partij dan ook geen enkel belang.

14. In de laatste memorie vraagt de verwerende partij dat stukken die de verzoekende partijen bij hun laatste memorie hebben gevoegd, uit het debat worden geweerd. Zij stelt tevens dat het beroep als onontvankelijk dient te worden afgewezen "bij gebrek aan actueel, zeker belang"

Beoordeling

15. De tweede verzoekende partij staat in voor de effectieve uitbating van het betrokken bedrijf en heeft dus een evident belang bij de vernietiging van de bestreden beslissing.

De gewraakte stukken van de verzoekende partijen kaderen in het antwoord op de uitdrukkelijke oproep, in het auditorsverslag, om een duidelijke omschrijving te geven van het actueel belang, en brengen de wapengelijkheid tussen de partijen niet in het gedrang. Er is geen reden om in te gaan op het verzoek van de verwerende partij om deze stukken uit het debat te weren.

Het feit dat de bestreden beslissing in de loop van het geding haar volledige uitwerking heeft gehad, belet niet dat de verzoekende partijen nog steeds over een actueel en zeker belang beschikken. Zij verwijzen in de laatste memorie naar het moreel belang bij de zuivering van hun naam en naar het feit dat met een gebeurlijke nietigverklaring in andere administratieve en gerechtelijke procedures zal moeten rekening worden gehouden.

De exceptie wordt verworpen.

VI. Onderzoek van de middelen

Standpunten van de partijen

16. Als eerste middel wordt de schending aangevoerd van artikel 3

van de wet van 15 juli 1985 juncto artikel 4, § 1, van het koninklijk besluit van 8 september 1997.

Het middel houdt in essentie in dat er geen enkel bewijs voorhanden is van enige "illegale behandeling", zodat ook het H-statuuut niet kon worden opgelegd op grond van artikel 4, § 1, van het koninklijk besluit van 8 september 1997.

17. In de memorie van antwoord argumenteert de verwerende partij dat de in het monster aangetroffen stoffen niet konden worden verantwoord door een therapeutische behandeling en dat er wel degelijk sprake is van een illegale behandeling.

Beoordeling

18. Onder "illegale behandeling", bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 8 september 1997, wordt volgens artikel 1, 6° van dat besluit verstaan, het "gebruik van niet-toegestane stoffen of producten, of het gebruik van krachtens de communautaire wetgeving toegestane stoffen of producten voor andere doeleinden of onder andere voorwaarden dan die welke zijn omschreven in de communautaire wetgeving of de nationale wetgeving".

Artikel 3, § 1, van het ministerieel besluit van 10 september 1997 houdende uitvoering van voormeld koninklijk besluit van 8 september 1997 bepaalt dat het merken in toepassing van artikel 4, § 1, voor de runderen gevormd zal worden door een letter H op het vignet en op het begeleidingsluik van het identificatiedocument.

Hiervoor werd reeds gesteld dat het geven van "een officieel merk- of identificatieteken" respectievelijk het H-statuuut bijgevolg gebeurt in geval van aanwezigheid van niet-toegestane stoffen of producten na illegale behandeling.

Zo het begrip "monster" in artikel 4, § 1, van het koninklijk besluit van 8 september 1997 zoals het van toepassing was ten tijde van de litigieuze feiten, weliswaar op één of meer niet-toegestane stoffen kan slaan, zonder dat uitdrukkelijk wordt vermeld dat die van het dier zelf afkomstig moeten zijn, kan die bepaling toch niet los worden gezien van artikel 8 van de wet van 15 juli 1985 betreffende het gebruik bij dieren van stoffen met hormonale, anti-hormonale, beta-adrenergische of produktie-stimulerende werking (hierna: wet van 15 juli 1985), dat uitdrukkelijk wordt vermeld in de aanhef van dat koninklijk besluit.

Volgens artikel 8, derde lid, van deze wet, in de lezing die het toentertijd had, is het noodzakelijk, opdat wordt bevolen dat alle dieren die reeds voorlopig in beslag waren genomen, onder permanente controle worden geplaatst, dat uit het onderzoek of het tegenonderzoek is gebleken dat "minstens één dier behandeld is in overtreding". De wet vereist ook dat de stoffen "werden toegediend". De verwerende partij toont niet aan dat de wetgever zelf een afzonderlijke definitie zou hebben gegeven van de monsterneming die enerzijds een permanente controle en anderzijds het merken met de letter H door de diensten van de verwerende partij zou wettigen, of dat hij de Koning ertoe gemachtigd zou hebben dat te definiëren.

Te dezen werd er enkel een niet-toegestane stof aangetroffen in een plastic spuit en in een sifon.

De aanwezigheid van dergelijke stoffen in bijvoorbeeld materiële monsters toont op zich echter geen "illegale behandeling" aan, en volstaat niet om tot merking met het H-statuut over te gaan.

De bewering van de verwerende partij als zou de aanwezigheid van bepaalde stoffen niet kunnen verantwoord worden door enige therapeutische behandeling, wordt tegengesproken door de verklaring van een arts dat een dier, dat leed aan peritonitis, met een geneesmiddel werd ingespoten.

Vermits geen "illegale behandeling" is aangetoond, was er geen rechtsgeldige grond voor het opleggen van het H-statuuut.

Het eerste middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen van 17 december 2008 waarbij aan de BVBA P.Vergauwen-Cardoen een H-statuuut wordt opgelegd, voor een periode van 52 weken, met ingang van 18 december 2008.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 700 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negentien januari tweeduizend en twaalf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeyts,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Luc Hellin